

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron. pol leta 6 kron. 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron. pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

O drobnem narodnem delu pri nas in drugod.

S čitanjem časopisov imam jaz in morda mnogo drugih neko posebno smolo! Prebiram jih, da se razvedrim, a dosežem le to, da se jezim nad seboj in nad vsem, kar le mogoče; hujše pa je še, če se me polasti žalost nad našo narodno bedo, in takrat pustim vse in dirjam ven, da mi sveži zrak ozdravi bolno dušo.

Prosim: v roki imam nemške časopise, zdaj tega, zdaj onega. Vse piše o zatiranju ubogih Nemcev, o združenju vseh nemških strank nemškemu narodnem svetu, zidanju šulferanjskih šol itd. Vse se giblje, drega, združuje, zraven pa hinavsko milo jadikuje, kakor bi šlo res za obrambo zadnjega Teutona, ne pa za smrt in uničenje slovenske krvi. In mi, Slovenci, kako se branimo? Joj — kako ta misel boli! Kdaj že sem zbral jaz v samotni svoji sobi na zaupnem shodu „glave“ vseh naših strank, vseh slojev: liberalec in klerikalec, učenjak in delavec, kmet in gospod — stiskali smo si roke, pustili v boju za narod vse strankarske interese in si prisegli ostati si zvesti, dokler se ne ubranimo svojega narodnega nasprotnika. Seveda, če smo bili „med seboj“, dali smo se hudo za svoje principe, a nasproti sovragu bili smo vselej edini, vezala nas je mogočna vez: rešiti svoj narod pogina! Ah, to je bilo idealno življenje v moji sobi, ki takega še ne pojmi! In naši politiki!? So li ti res šele zdaj prišli na idejo, ustanoviti slovenski narodni svet? Tega skoro ne morem verjeti! Zakaj neki moramo biti vedno zadnji pri dobrih sklepih? Ali smo pa tako sebični ali politično nezreli in mlačni, da strankarsko tako fanatični, da se ne združimo vsi za dobro celega naroda? Kje je vzrok? Ako vzamemo vsake napake dobro porcijo, zmešamo in še pridenemo nekaj drugih, dobimo zmes, ki združuje celokupnost naših — nedostatkov in vzrokov našega položaja. Bo li vsaj zdaj narodna zavest tako močna, da bo v skrajnem trenutku premagala vse strankarske ovire za skupno in energično delovanje? ... Energično? Da! Kdaj pač pa postane Slovenec „energičen“? Komaj dobim v roke „Domovino“ — že me grabi jeza, sveta, seveda! Saj sem rekel — če ni, pa ni! Čitam v poročilu, da so pričeli celjski nemčurji z — bojkotom — čuj svet in strmi, ni li to skrajna predrznost?! — naslednje: „... če nas izzivate in naravnost silite k gospodarskem boju, ga bomo tudi pričeli...“ Torej, ko nas oni „naravnost silijo k boju“, začnemo mi šele — groziti!! Kdo se ne bi smejal, da ni stvar toli — žalostna. Gospod dopisnik, ni dvoma, da ste Slovenec, in zato sem si napisal te besede v večni spomin in v dokaz

o slovenski „energiji!“ Vprašam le, je li še kdo, ki se zove Slovenca, pa kupuje pri tej nemčurski zalegi? Tedaj ven z njim, ven z imenom, ker ni vreden, da nosi slovensko ime! Družabni bojkot pa je za tistega, ki se ne poboljša, najmilejša kazen. In napram tistim, ki bi bile na mestu, so to še vedno — mirne besede. Pomislimo le, da govorimo v prvi vrsti o inteligenci, ki bi se morala popolnoma zavedati svojih dolžnosti in biti vsem — vzgled! Žal, mnogi se izgovora ne sramuje, češ, „tam je to in ono bolj ceno in boljše“. Temu smelo odgovarjam, da ni res, ker sem se v mnogih letih sam o ničnosti tega izgovora prepričal, in ga prav resno vprašam, je li se nič ne sramuje in hoče tu in tam kupovati res tako dolgo, da ga bodo slednjič v svoji oholosti dejansko — ven vrgli? Pozivljam nadalje tisto damo ali gospoda, ki si je drznil v trgovini a la Stiger, slovensko zahtevati in je dobil slovenski odgovor — naj se oglasi! Se li ti, Slovenec, nisi na tihem od sramu razjokal nad seboj, da imaš tako malo narodnega ponosa, se li moreš z mirno vestjo še vvesti k naši mizi? Mislim, da ne; jaz vsaj rajši dam narodnemu trgovcu in obrtniku — v primeri — tri groše več kakor nasprotniku dva manj, samo da ne podpiram svojega narodnega nasprotnika in glejte me: zadovoljen sem bil in — pri tem nič bolj reven. Pa seve, vsakdo, če še za nepotrebne reči izda toliko, čuti potrebo, da brani in pere svoj greh na ta ali oni način, in nekdo mi je rekel, da je izgovor dober, če ga tudi pes na repu prinese. Apelujem pa tudi na narodne trgovce in obrtnike, naj se vestno varujejo, dajati povod takim — zame popolno ničevim — izgovorom: Držite se načela: solidno blago, solidna cena, to je najboljša reklama, kajti kdor bi zlorabljal moto „Svoji k svojim“, uniči prej ali slej ne le sebe, ampak škoduje tem bolj narodu. Gledati je le, da si pridobite in ohranite zaupanje strank! Sicer pa — meni je to polje tuje — ali se ne bi dalo v tem oziru storiti kaj, da dokažete tem mlačnim dvomljivcem, da je Vaše blago iste vrednosti in če dražje, zato boljše? Morda bi ne bilo mogoče?? (Glej tudi zadnje štev. „Našega lista“ — ne zanemarjajmo ničesar!)

Toda, vsi vemo, če je tudi še kak Slovenec in Slovenka tako malo zaveden, glavni kontingent odjemalcev imajo nasprotniki v — kmetih. In če bi izganjali Nemci iz svojih lokalov našo inteligenco, tega kmetu ne bodo storili — in na ta način ne izgube ničesar, zanašajoč se na politično brezbriznost kmetov. Tu se pač spet vidi, kako dobro znajo izrabljati naše slabosti, koliko boljše jih poznajo kakor

mi — v našo pogibelj! Pa se človek naj ne jezi? Ali še tudi tega, ljudje božji, ne veste, ali veste, pa ne delate? S časopisi ni nič. „Domovina“ naj le malo zarohni „Svoji k svojim“ — in koj jo imajo. In če ne, pisana beseda pri kmetu dosti ne zaleže. Res in veselo je, da je naš kmet dovzet, prebrisan — tem lažje ga je torej navdušiti, da se „zavzame“ za dobro stvar, treba mu bistriti um — res pa je tudi, da je — starokopiten, in dobro se vem, kako dolgo je trajalo, da sem pregnal iz lastne rodbine grdo navado, hoditi k stari, vedno na istem mestu stoječi, a za nas vedno slabši firmi. Tu pa je neobhodno potrebno čisto podrobno delo, o kojem še ni sluha ne duha. Imamo že „kaziopot“, ki bi moral biti v vsaki občini v več izvodih. A to seve, še ni dovolj. Naši učitelji, duhovniki in (deloma) visokolci so (ali bi morali biti) v vedni zvezi z ljudstvom. Pojdite h kmetu, da čutite z njim, da imate srce za njegove težave, in kadar vam bo zaupal, da ste mu resnični, pravi prijatelji, sprejel vas bo z odprtimi rokami! In če mu potem dokažete, da je edino prav, da kupuje pri Slovencu — isto blago za isto ceno, za kar skrbeti je, trgovci in obrtniki, vaša sveta dolžnost — ubogal vas bode, na to stavim glavo; toda ne zabite, treba je govoriti s srcem, ne z jezikom. Umetno prijateljstvo še nikdar ni imelo uspehov! Imam starejšega prijatelja, ki mi je tožil, da se je že mnogo, a zaman trudil. In vendar je ljudstvo dovzetno, in sem že jaz sam v istem kraju in pri istih ludeh dosegel za mali svoj trud moralno plačilo, da si nihče lepšega ne nore želeli. Seveda ni vselej vsakemu in povsod lahko; a mogoče je večidel, ako imamo pri kmetu — zaupanje! Noj, sicer izvrsten prijatelj in Slovenec, pa je ravno to — prezrl.

Najboljše sredstvo, da dosežemo svoj cilj je, da postavimo proti nasprotniki oholosti — svojo ljubezen, katera nam odpre srce našega ljudstva, da bode spoznalo naše namene in upoštevalo naše besede. Vse grožnje pa so — bob ob steno, dokler se to ne stori, dokler ni masa našega ljudstva uverjena, da ima le v nas svoje prave prijatelje. Ne bodimo preveč pusti materialisti — pustimo za malo časa zadule privatne ali javne sobe in potrudimo se na sveži zrak med — sveže ljudstvo, ki nas čaka; ne bodimo prehuli idealisti, hoteči z eno besedo gore potirati, in ne malodušni pesimisti, obupajoči nad prvim neuspehom. Kakor Rina niso sezidali v enem dnevu, tudi nanda na en mah ni moč rešiti, treba pa je vstrajnega, vsestranskega mirnega dela — z ljubeznijo!

Naj se mi dovoli še ena opazka. Društvo imamo mnogo; žalibog, se na-

vadno misli, da je to tudi že dovolj. Le-ta društva pohaja navadno večja ali manjša množica, a drugi so temu nasproti apatični. In vendar je ravno v društvu delo tako hvaležno in lahko. Faktum je, da je dela vse premalo, ker se nihče noče bolj žrtvovati ko drugi. Kje je vendar tisto požrtvovalno rodoljubje, o kojem nam priča J. Vošnjak v „Spominih“ in „Pobratimih“? Zdi se mi skoro, da se bojimo v boju za narod konkurirati — in to je zlo! Kakor bi se nam zdaj le boljše godilo kakor v Devinovih časih! Društva torej naj v prvi vrsti skrbijo za pametna in potrebna gospodarska načela.

V začetnem času se je prav dosti pisalo o povzdigi trgovskega stanu, a nikjer se ni odločno poudarjalo, da, kakor je za narodno zavest med ljudsko maso podlaga izboljšanje socialnih razmer, tako je prvi in slednji pogoj za trgovca — odjemalec, to je naše ljudstvo. To bi se pač naj malo bolj vpoštevalo ko doslej, da ne bomo zidali na pesek. — Pojdimo na delo med ljudstvo, iščimo s srcem njegovega zaupanja, Vi, trgovci in obrtniki naši, pa skrbite za to, da si ohranite naše zaupanje; dovolj je besed in pisanja, skrajni čas je, da prevedemo besede v dejanje!

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

Volilna preosnova gosposki zbornici ni po volji; specialna komisija, ki o njej razpravlja se je včeraj izrekla s 14 prati 4 glasom za pluralni volilni sistem. Minister notranjih stvari baron Bienerth se je sicer živo potegnil za to, da bi tudi gosposka zbornica sprejela to preosnovo tako, kakor je bila v poslanski zbornici sprejeta kljub temu je specialna komisija sklenila predlagati omenjeno premeno. To bi utegnili vso volilno reformo, če že ne ovreči vsaj zavleči, ako bi plenum gosposke zbornice sprejel ta sklep. Skoro gotovo je pa, da bode večina gosposke zbornice glasovala za volilno preosnovo, kakor je bila sprejeta v poslanski zbornici ter se bode zadovoljila s tem, da se sprejme novela k § 5 zakona od 21. decembra ex 1867 s katerim bode natančno določeno število članov gosposke zbornice.

Prihodnja seja poslanske zbornice bode 17. t. m. Na dnevnem redu bode: 1. prvo čitanje proračunskega provizorija za dobo 7 mesecev do 31. julija 1907, 3. poročilo proračunskega odseka o ureditvi službe in plač kancljskih pomožnih uradnikov, 3. poročilo obrtnega odseka o zakonu zoper pijanstvo.

Do konca tega zasedanja pa bi moral državni zbor rešiti tudi še novo pogodbo z Lloydom, vprašanje o uravnavi plovitbe v Dalmacijo, uradniško

vprašanje, trgovinske pogodbe z drugimi državami, lokalne železnice in kontingent rekrutov za 1907 leto.

Koncentracija nemških naprednih strank na Češkem se je tako posrečila, da se ni bati, da se bodo pogajajoče se stranke popolnoma sporazumele. Razdelile so si sporazumno že skoro vse mandate. V okrajih o katerih se poverjeniki ne bodo mogli sporazumeti glede kandidata za bodoče volitve, prepuste rešitev tega vprašanja volilec.

Mladočehi si žele tudi koncentracije čeških strank. „Narodni listy“ priporočajo strankam naj se pri koncentraciji drže na te določbe: 1. Spojene stranke vstopijo na Dunaju v skupen klub. 2. mladočeška stranka naj se z vsemi združenimi strankami sporazumi o skupnem programu, obsežajočem vse narodne zahteve, 3. poleg tega naj se postavi politični in gospodarski program o nujnih vprašanjih, 4. spojene stranke morajo natančno določiti svoje razmerje s klerikalnimi in socijalistiškimi strankami, 5. državnoborski klub naj stopi v dogovor z vsemi slovanskimi klubi, ali bi ne bilo v posamičnih vprašanjih mogoče jednotno postopanje, 6. pogoditi se o bodočih volitvah v državni zbor.

V delegacijah je sedaj na dnevnem redu vprašanje o razdelitvi davka za skupno vojsko. Način kako kako naj se te razdele, je sklenil vojni minister v sporazumu z ogrsko vlado, ne da bi bil k tem pogajanjem povabil tudi avstrijsko vlado. To je avstrijske industrijalce in agrarce razburilo in delegati so temu razburjenju dali duška v pododseku in v delegaciji sami. Delegat Dobernig je celo predlagal, naj delegacija ne vzame na znanje pojasnil, katera jej je o tem vprašanju dala vojna uprava.

Na Ogrskem so postavili grofu Andrassyju, sovsvaritelju duvalizma sijajen spomenik. Cesar je ob tej priliki izjavil, da ga veseli, da je postavljen spomenik onemu, ki je vstvaril temelje državnim uredbam, ki so še vedno veljavne. In baš proti tem državnim uredbam je naperjen ves boj madžarskih rodoljubov.

Vnanje države.

— **Rusija.** „Stranka pravih ruskih ljudi“ uganja prave orgije neumnosti in nazadnjaštva, Sklicuje shode, na katerih ščuje proti dumi in konstituciji ter tako že itak zbegano ljudstvo še bolj mami in meša.

— **Bolgarsko.** Knez Ferdinand je rekel deputaciji, ki mu je izročila adresu sobranja tudi to le: „Pospešujmo razvoj svojega naroda v duhu splošne resnice in gospodarske solidarnosti, da s tem ojačimo v narodu globoko vero v svojo osebo vrednost, na katere temelji njegovo vstajenje in katera mu bode dala moč, da zanese nekaj svojega v hram splošne človeške kulture“.

— **Črna gora.** Nova vlada, ki vživa zaupanje narodne skupščine in kneza pripravlja program dela, katero mora izvršiti, dela je na gospodarskem, političnem in kulturnem polju mnogo. V kratkem predloži skupščini zakon o ljudskih šolah. V Nikšiću otvorijo v kratkem nižjo gimnazijo.

— **Nemčija.** V proračunskem odseku je bil odklonjen naknadni kredit za kolonije. Ako bi tudi zbornica sprejela odsekov sklep bi bila vlada prisiljena odstopiti, ali pa razpustiti državni zbor.

— **Francija.** Včeraj je na Francoskem stopil v veljavo zakon o ločitvi cerkve in države. Prišlo bode morda do hudih konfliktov, kajti škofje in duhovstvo ima trden namen, opravljati tudi v bodoče božje službe, kakor

do sedaj, ne da bi te shode, kakor zakon o združevanju to zahteva, prijavljalo političnim oblastvom. Vlada s svoje strani stoji pa tudi neupogljivo na stališču, da zahteva od vsakogar, da se veljavnim zakonom brezpogojno pokori.

Dopisi.

Braslovče. V soboto, dne 8. t. m. smo imeli krasen večer. Mladi braslovški diletantje so uprizorili žaloigro „Mlinar in njegova hči“. Vsakdo bo priznal, da je to igro na majhnih odrih z diletanti kaj težko uprizoriti. Zato so bili vsi gostje veselo preseščeni, ko so videli s kako dovršenostjo, s kakim čutom in življenjem so vrli braslovški igralci igrali to lepo žaloigro. Bodi tem mladim gojiteljem dramatike izrečena tem potem pristrana hvala s — prošnjo, da ne nehajo orati celine, ki so jo pričeli na tako veljavnem polju, kajti dramatika je ono panogo umetnosti, ki je najbolj umljiva in prikupna najširšim slojem slov. naroda.

Posebno pa nam je še omeniti Marico (gospico Hrašovec), ki se je tako globoko zamislila v svojo težavno ulogo, da si boljše ne moremo želeli. Zelo dobro sta igrala Konrad (gosp. Stergar) in pa Črnot (gosp. Marčinko). Po tako dovršeni igri, pa moramo občudovati neutrudljivega režiserja (g. Stritar), ki tako vneto deluje za pevsko društvo. Tu lahko vidimo, kaj napravi delavnost in odločna volja.

Hvala, srčaa hvala g. režiserju! Srce nam velela sicer še marsikaj hvaliti, kličemo le: Vrli naši diletanti, žrtvujte se nam še nadalje, privoščite nam še večkrat takih večerov, kot smo ga imeli sedaj. — Igra se je 9. t. m. ponovila.

Iz Trbovelj. Slavno uredništvo! Ker Vaš list rad in povsod odkrito zastopa narodno gospodarstvo in s tem v ozki zvezi spojeno politično stališče, hočemo si danes nekoliko ogledati naše gospodarstvo, v kolikor je zvezano z zdravstvenim življenjem v naši dolini. Ako gremo po naši ozki trboveljski, kakor hrastniški dolini, kjer so hiše kar na kupih in vsi ljudje osobito delavstvo stlačeno v njih, kakor slavniki v sodčku, tedaj pač vsak človek lahko razume, kakšno mora biti zdravstveno stanje teh ljudi. Vsakdo bi mislil, koliko stori v takem kraju za zdravje dežela, okrajni zastop, rudnik, ki edino ima ves dobiček od naše deline, v to poklicani zdravniški organi itd. A, kdor to misli, se pošteno moti! Okrajni zdravnik iz Celja bi pač lahko strogo nadzoroval sešeno rudniške naprave kakor: hiše, stranišča, stanovanja, vodnjake, potoke, kjer bi bilo konstatirati toliko nerednosti, ki bije splošni higijeni v obraz, kjer bi bilo najti toliko nesnage, da se človeku kar želodec obrača ob takem pogledu. Ne vemo, zakaj se pardonira rudniška gospoda v tem, ko se gostilničarji, mesarji in drugi obrtniki za najmanjši nered in nesnago kaznujejo z globo od 20—100 K in še več? Sedaj pa še nekaj! Vprašanje, odkod imamo pri nas toliko kužnih, nevarnih bolezni, pred nekaj leti strašno razsajajoče otrpljenje tilnika, ako ne od nezdrave vode, mokrih nesnažnih stanovanj, sploh radi zdravstvenih nedostatkov v stanovanjih, nesnažne pitne vode itd. Kako lahko bi se marsikatero življenje ohranilo, ako bi se le količkaj gledalo in skrbelo za zdrave naprave, katere ima že skoro vsaka gorska vas. Več let že sanjamo v Trbovljah sešeno na Volah, o vodovodu in še več let bomo pili škodljivo in smrdljivo potočnico, ako se ne bodo enkrat vzdramile kompetentne oblasti v prvi vrsti občina in

okrajno glavarstvo. Kar se v Trbovljah dela z ljudstvom v tej zadevi, je vnebovpijoča krivica in protipostavno postopanje. Poprej sem omenil izolirnico. To je lepa izolirnica, ako se strežaji naravnost od bolnikov prišedši, prosto sprehajajo po Trbovljah ob najhujših boleznih, katere imajo bolniki v izolirnici. To se vedno godi, ni čudno, da res, hipoma ne napade potemtakem cele vasi kaka nalezljiva bolezen po lastni krivdi službujočega zdravnika, ki ne skrbi dovolj za red v bolnišnici. Naša občina je bogata in daje izdatne podpore dvema rudniškima zdravnikoma — ogrskima židoma — v Hrastniku in Trbovljah vsakemu letnih 1200 K. in zakaj? Tega menda sama ne vesta! Ali bi ne bilo pametno in na pravem mestu, da bi občina razpisala službo občinskega zdravnika, in bi mu naklonila plačo obeh imenovanih zdravnikov 2400 K ter bi za to mesto imenovala zdravnika našega rojaka, kateri bi imel vrhutega še bogato prakso. Ljudstvo pa bi ga razumelo in imelo do njega zaupanje. Ne zgodila bi se zopet žalostno-smešna dogodka, kakor pred leti, ko je zdravil slovenščine nevesči zdravnik „trde stole“ namesto „harten Stuhl“. Resno bode treba premišljevat, da se bodo spravili ob prihodnjih občinskih volitvah v občinski odbor možje, ki se bodo zavzemali za to, da dobijo Trbovlje zdravnika — Slovenca, katerega sedaj krvavo pogreša nad 10.000 trboveljskih in hrastniških Slovencev. Volilci premišlujte o tem!

Nekdo, ki je tudi prizadet.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Zadružna Zveza v Celju** začne izdajati počenši z Novim letom 1907 lastno glasilo „Zadruga“, kakor je izhajal na Zvezine stroške in pod njenim uredništvom že od 1884—1889 podoben list. Namen listu je podati vsem onim, ki se zanimajo za to, kolikor največ poučnega gradiva za pospeševanje kmetijskega zadružništva. Ob enem preneha izhajati „Slovenska Zadruga“ g. J. Lapajnetu v Krškem, ki pa ni bil strogo zadružen list.

— **Izvanredni občni zbor celjskega Sokola** se vrši jutri, v četrtek, 13. decembra v čitalniških prostorih „Narodnega doma“. Opominjamo ponovno brate sokole nanj!

— **V soboto, dne 15. t. m.** se vrši v mali dvorani „Nar. doma“ rodbinski večer celjskih Slovencev. Vspored raznovrsten: godba, koncertne pevske točke, šaljiva pošta itd.

— **Skupni sestanek članov „Slov. trg. društva v Celju“** vrši se v soboto dne 15. t. m. v rudeči sobi gostilne „Narodnega doma“ v Celju, kjer se isti večer vrši tudi družbinski večer vseh društev.

— **Izkaz posredovalnice „Slovenskega trgovskega društva v Celju“.** Službe išče: 1 pomočnik mešane stroke. V službo se sprejme: 1 pomočnik mešane stroke.

Društvo posreduje začasno samo za svoje redne člane.

— **Imenovanje.** Komisar [c. kr. okrajnega rudarskega urada v Celju g. Vinko Strgar je imenovan višjim rudarskim komisarjem na istem mestu.

— **Premestitev.** Pravi se, da se premesti južnoštajerski polk št. 87 iz Pulja v Celovec, na njegovo mesto pa pride 27. polk iz Ljubljane. V Ljubljano pride 47. polk, 7. polk se premesti iz Gradca v Gorico, v Gradec pa pride 17. polk.

— **Doneski k „čiščenju“.** „Omladina piše pod tem naslovom: „Večkrat se sliši pritožba, kako malo gimnazijcev dospe do svojega prvega cilja, do

mature. Tukaj hočemo objaviti nekoliko podatkov iz zadnjih let o zrelostnem izpitu na mariborski gimnaziji; tabela kaže, koliko dijakov je bilo (koncem šolskega leta) v I. razredu in koliko od teh je vstopilo v V. razred in naredilo maturo.

I. razred.	V. razred.
1892 60 (85)	1896 —
1893 84	1897 32 (38%)
1894 85	1898 32 (38%)
1895 111 (121)	1899 29 (26%)
1896 84 (111)	1900 25 (30%)
1897 100 (113)	1901 35 (35%)
1898 124 (143)	1902 35 (28%)
1899 100 (127)	1903 32 (32%)

Matura.

1899 15 (25%)
1900 22 (26%)
1901 25 (29%)
1902 24 (22%)
1903 14 (17%)
1904 23 (23%)
1905 18 (15%)
1906 19 (19%)

Ti podatki so povzeti po šolskih izvestjih. Ako se oziramo na število, koliko jih je bilo v celim sprejetih v prvi razred (n. pr. leta 1899. 127), tedaj so odstotki dosti manjši, l. 1906 le 15%, l. 1905 le 12%. Kaj je vzrok tako neznatnih uspehov, je seveda drugo vprašanje.

Pripomnimo, da je „Domovina“ povdarjala, da v prvi vrsti velika revščina našega dijaštva, nadalje pa tudi slišimo od raznih strani iz profesorskih krogov, da pridejo fantje v prvi razred popolnoma nerazviti in nepripravljeni v najprostejših temeljnih pojmi. O postopanju naših profesorjev napram dijaštvu pa smo že tudi govorili resno besedo.

— **Poslanec Lemež o celjskem mandatu in Pommerju.** Ko so Slovenci ugovarjali proti celjski nemški mestni skupini na Spodnjem Štajerju, je Lemež ugovore zavrnil z besedami: „Kaj jokate? Kdo pa pravi, da ostane ta mandat v nemških rokah? Še enkrat naj Celjani svojega Pommerja kandidirajo, pa je mandat vaš!“

— **Deželni šolski svet** je izrekel g. Matiji Šumru, nadučitelju pri Sv. Vidu nad Grobelnim pohvalno priznanje za njegovo dolgoletno, uspešno delovanje v ljudski šoli. Ob enem mu je na njegovo prošnjo dovolil vpokojenje. — Definitivni je imenovana provizorična učiteljica v Artičah Mira Jurko.

— **Brežiški Sokol** priredi v nedeljo 16. t. m. zvečer v veliki dvorani brežiškega „Narodnega doma“ gledališko predstavo. Igrali se bodo „Cigani“, — znana tridejanska veseloigra, ki je vze pri nas v Celju pred par tedni dosegla velik uspeh. Priprave se vrše vsestransko z mnogim zanimanjem, s požrtvovalnostjo in vse časti vredno spretnostjo, tako da bo tudi ta drugi gledališki večer Brežiškega Sokola imenitno uspel. Pričakovati je le, da ne ostane okolica brežiška pozivom, kateri so v prvi vrsti take in slične prireditve namenjene, nema in brezbrizna. Pokažite i vi Brežičani in vaša okolica, da znate ceniti trudapolno delo svojih narodnih društev, in napolnite v nedeljo do zadnjega kotička dvorano brežiškega „Narodnega doma“. Naj ne zaostanejo „Cigani“ i gledalci obiska za Celjem!

— **Krmite uboge ptičke pozimi!** Suh prostorček se kmalu najde ali pa se napravi nalašč majhna lesena hišica na vrtn. Povračajte jim pozimi, kar so oni dobrega za vas storili poletni. Posebno za otroke je krmljenje ptičic primerno opravilo: navadijo se ljubiti naravo in živali in se jih navaja k usmiljenosti.

— **Automobil ubil kmeta.** „Slovenec“ poroča, da je zadel automobil, katerem so se vozili ljutomerski župni glavar, naddavkar (ne živinorok!) Duller in sodnik Doxat, v kmeta Sagaja tako nesrečno, da jo oje Sagaju v glavo ter da je srečeni kmet vsled tega umrl.

— **Slovenjebistriški okrajni zbor** je imel 4. grudna sejo. Stroški za leto 1907 so proračunjeni na 25.365 K; okrajne doklade bodo znašale do sedaj 35%. Okrajnim ubožcem bodo dodeli 2900 K. Deželnemu društvu konjerejo daje okraj 100 K. Ko bo odpravljena cesta čez Laporje do Ljubljane, se opusti ona čez Vajdeš.

— **Blago za Japonsko pogorelo.** Trbovljah se je vnel od isker iz japonskega železničnega voza, poln posode, ki bila namenjena za Japonsko.

— **Deželni zbor sklican?** Neka iz Dunaja poroča, da bo štajerski deželni zbor sklican 28. grudna k tretjemu zasedanju.

— **Graččino v Planini** je kupila italijanska družba za 800.000 K. V zadnjih štirih letih že četrti lastnik.

— **Nadzorovalne okraje obrtnih potnikov** je na novo omejilo trgovsko ministrstvo. 9. nadzorovalni okraj obsega celi Srednji in Južni del. Pa nas itak to veliko ne briga; pa naj počnemo z obrtnim nadzorom, ki ne zna slovenski?

— **Čitalnica v Slov. Bistrici** dne 16. t. m. ob 8. uri izvanredni zbor. V svrhu ugodne rešitve te krize je polnoštevilna udeležba članov nujna.

— **Visokošolci!** V nedeljo, dne 17. grudna t. l. popoldne ob pol 2. uri vrši v „Nar. domu“ v Mariboru sešek dosedanjega „kluba podravske visokošolce“. Na dnevnem redu je bilo o dosedanjem klubovem delovanju ter ustanovitve podružnice, ozir. neka akad. fer. društva „Prosveta“ v sodne okraje Sv. Lenart v Slov. Konjicah, Maribor, Marnberg in Arvež. Ozirom na važnost slednje točke razvijamo vse slovenske visokošolce v omenjenih okrajih, da se tega sešeka zanesljivo udeleže. Vabimo in upamo pa tudi vse rodoljube — neke, ki se zanimajo za naše delo in hočejo podpirati, da posetijo ta sestanek. Živijo!

Pripravljalni odsek.

— **Zopet konkurz v Ptuj.** Okrajno sodišče v Mariboru je dovolilo konkurz moženja Ludmille Wegschaler, hišne in zemljiške posestnice v Ptuj. Upraviteljem konkurzne mase je imenovan vitez Plachki, odvetnik v Ptuj.

— **Stara cesta.** Naše kmetijsko društvo je zborovalo 2. decembra v Stari cesti, pri katerem je prejel pot. valni učitelj g. Jelovšek. Udeležba je bila tako obila, da je bil zred natlačeno poln. Vsa čast vsem udeležencem, posebno še gospodinjam, katerih je bilo navzočih krog 70. Gosp. učitelj nam je v 2 uri tragičnem zanimivem govoru povedal mnogo koristnega; na nas je sedaj, da nauke tudi izrabljamo. Zborovalci so se vsem izvajanjem z velikim zanimanjem ter se končno obračali do župnika z raznimi vprašanji o življenju. Želja vseh je, da nas g. Jelovšek kmalu zopet razveseli s kakim predavanjem.

— **To so bili dobri časi!** Namreči za mariborske Nemce pri zadnjih volitvah. Popili so 5 polovnjakov vina in pojedli za 40 K klobasic. Koliko se izpilo piva, anala nemške mariborske „šparkase“, ki je plačala račun, namnosti ne povedo.

— **Poljudna predavanja.** Profesor Verstovšek ne bo predaval dne 6.

prosina 1907, kakor se je v zadnji številki „Domovine“ poročalo, marveč že to nedeljo, dne 16. decembra 1906. Govoril bo o Gregorčiču. Predavanje se prične ob pol 10. v društvenih prostorih bralnega društva Maribor. Želeti je, da pride mnogo poslušalcev.

— **Škrlatica.** V otročjem zavetišču takozvane „kolonije“ je zbolelo 10 otrok na škrlatici, v kolonijški šoli dvoje na davici in eden od teh je že umrl.

— **Miklavžev večer „Bralnega in pevskega društva Maribor“** v nedeljo, dne 9. grudna t. l. obnesel se je sijajno. Lahko rečemo, da se še dosedaj Miklavžev večer v „Narodnem domu“ nikdar ni uprizoril tako imenitno, kakor zadnje nedeljo. Vsa čast gosp. Srečko Stegnarju, kateri se ni bal kot režiser nobenega truda, zato mora biti društvo „Maribor“ v prvi vrsti njemu hvaležno za sijajen uspeh. Uprizorili ste se dve igri, „Boječi Matevž“ in pa „Gozdni čar na predvečer sv. Miklavža“, ki ju je spisal Srečko Stegnar. Igrali so otroci v starosti od štirih do dvanajstih let. Tukaj mora pač izostati vsaka kritika, kajti postavili so se ti novi diletanti kakor bi bili na odru doma. V prvi igri se je posebno odlikoval „Gašparček“ s svojim lahkotnim in neprisiljenim obnašanjem. Se pač vidi, da je potomec enega naših najboljših diletantov. V drugi igri pa je mali Ivanček s svojo živahnostjo primoral občinstvo k burnemu ploskanju. Marsikateri starejši igralec si lahko vzame za vzgled te junake, če ne v drugem obziru, saj v tem, kako je treba znati ulogo. Krona vsega večera pa je bil nastop gozdnih vil, ki so se odlikovale ne samo po bogati okusni opravi, ampak tudi po milem petju. Ploskanje niti ponehati ni hotelo, morale so se znova in znova prikazati. Zaključil pa je ta krasni večer sv. Miklavž s svojim spremstvom. Njegov govor bil je poln resnice, posebno kar se tiče medsebojnega občevarja naših Slovencev. Na to je razdelil darove, katerih pa letos ni bilo tako število, kakor smo bili navajeni iz prejšnjih let. Žalibog, da je bilo tudi vreme zelo neugodno, kar se je poznalo na precej praznih prostorih v dvorani. Tisti pa, ki se niso ustrašili slabega vremena, gotovo ne bodo obžalovali tega večera, ki je bil res občudovanja vreden. Vsi pa zopet pričakujemo sv. Miklavža v prihodnjem letu ter mu obljubljamo storiti to leto vse, da ne bo imel več prilike nas grajati. Na svidenje prihodnje leto!

— **Uboj na koroškem kolodvoru v Mariboru.** V noči od sobote na nedeljo ustrelil je neki civilist nekega dragonca blizu koroškega kolodvora; zadeti je na mestu izdahnul. Kaj je bil vzrok in kdo sta bila udeleženca, se še ne ve. V kratkem sporočimo še več.

— **Rudosledniško pravico** je dobil Blaž Vesensek, tesarski mojster v Gor. Pristovi pri Konjicah za dobo enega leta v področju celjskega c. kr. rudarskega urada.

— **Pasivna resistenca poštne uradnikov** se pripravlja po poročilih dunajskih listov za božične praznike. Zahtevam poštne uradnikov vlada namreč še sedaj ni ugodila.

— **Štaj. deželna zveza za promet s tujei** razstavi v izložbenih oknih nekaterih potovalnih pisarn na Nemškem slike iz Štajerske; najprej pridejo na vrsto velike fotografije (18:24) iz okolice pri Mürrzuschlagu. Tudi angleško železn. ministrstvo je privolilo, da lahko razstavi štaj. dež. zveza slike v tamkajšnji pisarni za avstr. tujski promet. Društvo bi razstavilo še več slik, ako bi mu bile na razpolago. Ne bi morda škodovalo, ako bi se kdo iz Južnega Štajerja oglasil.

— **Akad. tehn. društvo „Triglav“** v Gradcu bo imelo svoj I. izvanredni občni zbor dne 12. decembra 1906 ob 8. uri zvečer v prostorih društva s sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo častnega soda. 4. Volitve dveh odborov. 5. Slučajnosti. Slovanski gostje dobrodošli!

— **Graška trgovsko-obrtna zbornica** bo v svoji seji 13. t. m. razpravljala tudi o izvršenem pregledovanju bodoče normalnotirne železnične proge Ljutomer-Ormož.

— **„Mala žrtev v prid narodu.“** Pod tem naslovom prinaša „Mir“ nasvet, da bi se Slovenci v prid šentjakobske in velikovške šole odkupili božičnim in novoletnim voščilom.

Tudi pri nas slišimo marsikoga tarnati nad to „nadležno pisarijo“. Evo, darujte tisti znesek „Dijaški kuhinji v Celju“, katera gotovo imena onih, ki so se odkupili, z veseljem priobči. S tem je marsikomu odpomagano in se še nekaj žrtvuje v narodno obrambo.

Kranjsko.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** ima Vam Slovincem na tisoče pripravljenih razglednic za božične praznike in za novo 1907mo leto. Natisnjene so v zlati Pragi ter imajo umetniško vrednost. — Kupujte ob božičnih in novoletnih voščilih to slovensko blago in ne podpirajte z nakupovanjem drugih tistih svojih nasprotnikov, ki Vam žele ubogo malo dobrega bodisi za božiče, bodisi za nova leta. Svoji k svojim!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Društvo slovenskih trgovskih potnikov** se snuje v Ljubljani. 8. t. m. se je vršil v „Nar. domu“ pripravljani razgovor, 16. t. m. pa bo sestanek vseh trgovskih slovenskih potnikov. Čas in prostor objavijo dotičnim.

— **Osuševanje ljubljanskega barja** pričnejo drugo pomlad v neposredni bližini Ljubljane.

— **Izredni občni zbor „Slovenskega planinskega društva“** se je vršil zadnje soboto v Ljubljani. Zastopane so bile kranjska, litijska, kamniška, kranjskogorska, savinjska in šaleška podružnica. Premotrivali so vprašanje, ali naj izdajajo „Planinski vestnik“ naprej še mesečno ali četrtletno, ker je zmiraj pri listu velik deficit. To izvira odtod, ker ne plačujejo vse podružnice redno svojih doneskov za „Vestnik“. Ker so mnogi zagovarjali mesečno izdajo, se je stvar poverila posebnemu odboru, ki naj temeljito prouči celo vprašanje. V odboru so gg. dr. Tominec, dr. Švigelj, J. Jesih, J. Mandel in dr. J. Žmave.

— **Društvo davčnih uradnikov** je imelo 9. t. m. svoj občni zbor v Ljubljani. Društvo se je vdeležilo v preteklem letu gibanja za zboljšanje stanovskih razmer. Doseglo se je, da sedaj šteje aktivitetna doklada v pokojnino, da se je materialno stanje praktikantov zboljšalo; potegovalo se je nadalje za okrajšanje službene dobe na 35 let, za dosego časovnega postopa v službi in za času primerno službeno pragmatiko. Vse to in še več se bode doseglo, ko bodo vsi davčni uradniki člani svojega strokovnega društva ter bodo nastopali kot mogočna enota, do tega je pa še daleč, kajti od 200 davčnih uradnikov na Kranjskem jih je samo 115 članov strokovnega društva. Čas je, da se tudi uradniški stan strokovno organizira.

— **Predavanje.** V „Splošnem slovenskem ženskem društvu“ v Ljubljani je predavala gospa prof. Pintarjeva o knjigah, ki se posebej bavijo z ženskim vprašanjem. Poudarjala je, da je slo-

venskim ženam potrebno omike, omike in zopet omike.

— **Nesreča s petrolejem.** V Spodnji Šiški je hotela gospa Juvančič pogasiti petrolej na štedilniku. Prevrnila in razlila se ji je namreč petrolejeva svetilka. Goreči petrolej pa je tekel na tla in užgal gospej obleko. Hitela je je na dvorišče in se vrgla na tla. Komaj so jo rešili, a dobila je nevarne opekline.

— **Ošpice** imajo otroci v I. mestni ljubljanski deški ljudski šoli.

— **Stekel pes.** Na Novi sušici pri Košani je stekel lovski pes posestnika Matije Ambrožiča oklal mnogo psov v bližini. Vse te pse s steklom vred so pobili in odredili pasji zapor.

— **Razmere v Jesenicah.** Že nekaj časa sem tožijo slovenski listi na Kranjskem, kako slabo je skrbjeno za varnost potnikov na kolodvoru v Jesenicah. Pa tudi za uslužbenca ni nič boljše oskrbljeno. V ponedeljek je zopet ubilo Lovrenca Mandeljca, železniskega delavca. Električar ni deloval, mož ni videl stroja, kateri ga je tako nesrečno na tla pahnul, da je nekaj ur nato umrl.

— **Vodovod v Radovljici** prično graditi prihodnjo pomlad. Dogovori, ki se vrše sedaj med vlado, deželnim odborom in radovljiško občino, se bodo namreč skoro gotovo rešili brez vsakih posebnih zadržkov.

Koroško.

— **Smo li Slovenci res „manj vredno“ pleme?** V Spodnjem Dravogradu izkazuje uradna statistika 703 Nemce in 61 Slovencev (vštevši žene in deco). Sedaj pa so naenkrat v občini zmagali Slovenci. Med temi uradnimi Slovenci je gotovo kvečjemu le 10 ali 12 volilcev; dobili pa so Slovenci pri občinskih volitvah 141 glasov. Tega si ne moremo drugače razlagati, kakor da imajo ti Slovenci toliko notranjo vrednost in toliko vglada med svojimi „nemškimi“ soobčani, da so ga ti glasno priznali in dali svoje glasove Slovincem. „Vahtarica“ tako rada piše o „inferiornosti“ (manjši vrednosti) Slovencev; naj si torej majhno premisli ta dogodek ali pa majhen popravi svoje slavonspeve naraščanju „Nemcev“ v naših krajih po uradni „natančni“ statistiki.

— **Zopet zmaga na Koroškem.** V Selah nad Borovljami so Slovenci pri občinskih volitvah zmagali vseh vsem naporom „Nemcev“ v vseh treh razredih. Slava narodnjakom!

Primorsko.

— **Nova parobrodna družba.** Ministrstvo je dalo dovoljenje inženirju g. Josipu Kellnerju, g. Petru Mašera in Viktorju Polichu, da ustanovijo v Trstu delniško družbo pod imenom: „Prosto tržaško brodarstvo“ delniška družba.

— **Iznajdbe v Avstriji.** Neki tržaški parobrodni strojevodja Mihael Micheluzzi je iznašel zelo primerno napravo za parobrode. Ta iznajdba razprši namreč potom visokega zračnega tlaka tudi najgostejšo meglo na dve milj krog ladje, tako, da je mogoče videti vsako oviro, bodisi že ista v podobi skalnatih čeri, naplovljenega peska ali kaj drugega. Iznajditelja so sicer pri nas v Avstriji zelo hvalili a nič podpirali, tako da se je odločil oditi na Angleško iskat sreče. In tam jo je tudi našel. V Birminghamu se je ustanovila delniška družba za proizvodnjo njegovega stroja; dobil je 15.000 K letne plače in družba je obljubila, da mu odkupi za 2.400.000 K iznajdbo. V Avstriji je iznajditelj iskal sedem mesecev kupcev, tam pa jih je baje dobil v 60 urah.

Druge slovanske dežele.

— Česke vesti. Končan je proces, katerega je zasledoval z veliko nape-
tostjo ves, zlasti pa slovansk, svet.
Zopet se je enkrat v javni luči poka-
zal madjarsko - azijski barbarizem.
Madjari, ki so v času ko so bili sami
zatirani apelirali na človekoljubje dru-
gih narodov, danes na najostudnejši
način teptajo najprimitivnejše človeške
pravice. Slovaki, ki niso naredili dru-
gega kakor svojo narodno dolžnost, ko
so izjavljali, da so Slovaki, in zahte-
vali svoje pravice v šoli in v uradu
ter agitirali za svojega poslanca, so
obsojeni kot kaki veliki hudodelci.
Župnik Hlinka je obsojen na 2 leti
ječe in 1500 kron globe; dr. Šrobar
1 leto zapora in 900 kron globe; Ja-
niček 6 mesecev zapora 500 kron globe.
Ostali so dobili manj. Glavni zagovornik
obtožencev rumunski poslanec dr. Vlad
je v svojem govoru naglašal, da niti
tri četrtine obtožencev ne ve, zakaj so
bili toženi. Res neznosne krivice in
nasilnosti se gode najpoštenjšim slo-
vaškim rodoljubom. Oholi Madjari bodo
še obžalovali to svojo nečuvstvo taktiko.

Grof Lützow znani povspeše-
vatelj čeških interesov v tujemstvu
je bil imenovan častnim meščanom
mesta Prage.

Češki listi se spominjajo smrti
svojega rojaka vseučiliškega profesorja
Šercla, ki je živel v pokoju v Ljub-
ljani in se zelo zanimal za naše
ruzmere.

Češkisocijalnidemokratje
na Moravskem so izstopili iz dru-
štva „Svobodna šola“, ker nečejo biti
skupaj z nemškimi liberalci, ki so pri
deželnozborskih volitvah podpirali kle-
rikalce.

Praga, 7. decembra 1906. Dne
5. t. m. se je vršil ustanovni
občni zbor jugoslovanskega
pevskega zbora. Sprejeta so bila
pravila in izvolil se je odbor.

Lep izgled češke občine.
Učenci petrazrednice (z eno vspre-
dnico) v Kunraticih pri Pragi dobilo je
začenši z letošnjim šolskim letom vse
šolske potrebščine zastoj. Izdatki ob-
čine za te potrebščine bodo znašali
okolo 1100 K. — Dobre posledice, ka-
tere bode imela ta odredba so velike.
Želeti bi bilo, da bi se po tem zgledu
ravnalo kolikor mogoče veliko občin.

Svetovne vesti.

— Amerikanske volitve. V Buenos-
Ayresu (Južna Amerika) sta bila pri
pretepu med borečima se strankama
ubita župan in eden mestni svetovalec.

— Brezžični brzojav. Markoni,
znani iznajditelj brezžičnega brzojava
trdi, da je tako izpopolnil svojo iz-
najdbo, da lahko stopi iz postaje za
brezžično brzojavljenje v zvezo z vo-
zečimi se avtomobili.

— Izseljevanje iz Ogrske. V
„Pest. Lloyd“ je priobčil te dni neki
Madjar podatke o izseljevanju iz Ogr-
ske. Od Novega leta pa do 30. kim.
1906 so izdala oblastva 197.510 potnih
listov za izseljence (oziroma za potnike
v inozemstvo); v istem času so izdala
oblastva od leta 1901—1905 povprečno
le 138.244 potnih listov. Naraščaj
znaša tedaj skoro 60.000. Te visoke
številk grozijo, da bodo na ta način
nekateri kraji čisto neobljudeni! Pisec
se čudi, odkod ta čudna prikazen! Mi
se ne čudimo: saj plačujejo isti grofje
in velikaši, ki sede v državnem zboru,
svojim delavcem tako majhne in sra-
motne plače, da so ti vkljub svojim
žalostnim razmeram v domačiji (po
večini so to ubogi Slovaki in Rumuni)
sklenili raje opustiti še ta borni za-
služek. Zato hočejo imeti Kitajce v
deželo! Mi se nadalje spominjamo, da

hoče ogrska vlada z nasilno štrajkovno
postavo zatreti vsako opravičeno de-
lavsko gibanje za izboljšanje svojih
gmotnih razmer. Vlada skrbi, da se
bogati z avstrijskim denarjem židov-
ski fanatično mažarskonarodni tvor-
ničarji, vlada skrbi, da se „čuvajo“
po Andrassyjevem sistemu pravice na-
rodnosti, vlada skrbi za madjarski
„značaj“ države, a za bedno in za-
puščeno slovaško ter rumunsko delav-
stvo in kmetijsko ljudstvo se ne briga
nikdo.

— Asfaltov rudnik je našel dr.
Marašić v Ljubitovici blizu Trogira v
Dalmaciji. Rudnik zavzema prostor, ki
meri na daljavo 15 kilometrov. Mogoče
je, da najdejo globoko, v zemlji tudi
nafto.

— Amerikanska samopomoč. Na
zelo originalen način se branijo Ame-
rikanci proti takozvanim trustom (zveze
kapitalistov in tovarnarjev, katere ho-
čejo monopolizirati vso proizvodnjo
kakega predmeta). V Princetownu v
Združenih državah je prihajalo od nekdaj
300 oboroženih in maskiranih mož, ki
so obstopili veliko tobačno tovarno
„Imp. Tobacco Company“, jo zažgali,
zaprli vodovod in z orožjem odgnali
policijo in gasilce. Ko je tovarna po-
gorela do tal s skladišči vred, so zginili.

— Zakon o varstvu delavcev na
domu. Trgovinsko ministrstvo je iz-
dalo zakonski načrt o varstvu onih
delavcev, ki delajo doma. Novi zakon
se ozira posebno na one delavce, ki
delajo na svojem domu za konfekcijska
podjetja, trgovine z obleko, obuvalom
in perilom. Take vrste delavci do sedaj
ne uživajo ugodnosti, katere delavcu
dajejo razni zakoni za obrambo dela
ter se v tem smislu že skrajna potreba
temeljite reforme.

— Goljufiva bankirja. V Parizu
sta opeharila bankirja Fleres in Dixier
več plemenitav, med njimi tudi brat-
ranca znanega namestnika v Trstu,
Hohenloheja, vojvodo Broglija, princa
Büllowa in druge za več kot 10 mili-
jonov frankov.

— Muhe v trgovini. Malo ljudi
ntegne vedeti, da so mrtve muhe trgo-
vinski predmet, po katerem se močno
povprašuje. Te muhe prihajajo vsako
leto v sodih v London. Rabijo jih za
hrano domačim ptičem in ribicam. Lo-
vijo jih pa nad vodami amazonskega
veletoka ubogi ribiči. Lov je izdaten,
ker je tamkaj muh na milijarde. V
prejšnjih časih je stal funt mrtvih muh
v Londonu okoli 50 vinarjev; sedaj pa
stane ena tonelata 3000 K.

— Cesarju Karlu Velikemu od-
krijejo na Dunaju spomenik. Češki listi
so mnenja, da je to brezobzirnost na-
pram avstr. Slovanom, ker je uprav ta
krvoločni rimskoneški cesar zlasti
avstrijskim Jugoslovanom naložil za
vedno jarem sužnosti.

Književnost in umetnost.

— Nova knjiga. Dotiskana je že
večkrat napovedana knjiga: Civilno-
pravdni red in sodni pravdnik z dne
1. avgusta 1895 z uvodnima zakonoma,
z drugimi zakoni, ukazi in razpisi ci-
vilnopravnega obsega ter odločbami
najvišjega sodišča, z dodatki določil o
sodiščih javnega prava in o konzular-
nih sodiščih, o odvetniški tarifi in o
sodnih pristojbinah. Uredil dr. E. Volčič.
Izdalo društvo „Pravnik“. Obširno delo
obsega XII + 909 strani in daje res
vsestranska pojasnila o vsakovrstnih
pravnih vprašanjih. Take potrebne
knjige še nismo imeli, brez dvoma bo
mnogo koristila vsakemu, posebno pa
občinskim, šolskim in župnim uradom,
posojilnicam in hranilnicam ter sploh
javnim zavodom. Porabna je vsakemu
tem bolj, ker ima polne štiri pole
stvarnega kazala po abecednem redu,

da si vsakdo lahko poišče stvarno, o
kateri želi ponka. Naročnikom se je
knjiga začela razpošiljati in v par
tednih jo dobe vsi. Odslej je tržna
cena v platno vezani knjigi 8 kron.
Glavne zaloge so v knjigarnah L.
Schwentnerja v Ljubljani in J. Kra-
jca nasl. v Novem mestu. Dobivati pa
bo knjiga tudi po drugih knjigarnah.

— „Matica Slovenska“. Knjige
„Matice Slovenske“ so malone že do-
tiskane. O Božiču izidejo. Poleg obi-
čajnih leposlovnih knjig in poleg Voš-
njakovih „Spominov“ (II. del) dobimo
letos Tolstega „Moč teme“ in prvi
zvezek „Hrvatske knjižnice“; v tej-
le bode pod hrvatskim tekstom
primeren jezikovni tolmač; za to bo ta
knjižnica posebno dobro služila tudi
onim, ki še niso mnogo čitali hrvatski.

V IVAN ROLETNIK-ovi trgovini na Ptajski gori

sprejme
se takoj **trgovski**
pomočnik mešane
stroke.
(635) 3-1

Kupujte narodni kolek!

VIZITKE

priporoča

Zvezna tiskarna

Poskusite
in priporočite
izdelke

Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoni

Ilustrovani narodni koledar

za leto 1907

je ravno izšel v založbi Zvezne tiskarne v Celju.
Cena broš. K 1[—], eleg. vezan K 1⁵⁰, po pošti 20 vin. več.
Zanimiva vsebina. Okusna oprema.

Vsako leto razprodan

Kletarsko društvo v Ormožu

vpisana zadruga z omejeno zavezo

priporoča svojo veliko zalogo
pristnega
ljutomercana

iz najboljših vinogradov ormoško-ljutomerskih gor.
CENE NIZKE.
Pošilja se od 56 litrov naprej. Vzorci zastoni in franko.

(612) 5 3

Išče se

oženjen maje

delo: oskrbovanje približno 30
goveje živine med temi je 6 kr.
Krmljenje svinj za domačo raba
hanje in pranje za sebe in 3 kr.
Plačilo: popolna hrana s stanovi
i. t. d. ter 50 kron mesečno za ob-
selitveni stroški se povrnejo po
šenem službenem letu. Vstop neizog-
I. prosinca 1907. Ponudbe s sprič-
ali osebno na oskrbništvu.

grad novi klošte

(632) Sv. Peter, Savinjska dolina.

Za Božič in Novo leto lepe in vs-
vrstne igrače, priporoča

Peter Kostič v Celju

Pratiko

Blaznikove in družinske
se dobivajo na debelo in
drobno po izvirnih cenah

v Zvezni trgovini v Celju